

Opinió

Déu és home o és dona?

Imma Tubella

Rectora de la Universitat Oberta de Catalunya

La setmana passada, en una reunió de constitució del consell acadèmic de la càtedra Unesco-UOC d'*e-learning*, discutíem sobre la urgència d'afrontar una profunda reforma del sistema educatiu en general per a adequar-lo als canvis profunds que viuen les nostres societats. No es tracta només d'incorporar totes les possibilitats que ens ofereixen les tecnologies de la informació i la comunicació a les aules. Això hi ha societats al costat de les quals ens pensem qui sap qui som que ja ho han fet fa temps, per exemple l'Equador. No es tracta ni tan sols de canviar la metodologia d'aprenentatge. Es tracta d'assumir el canvi profund que ha representat passar de la societat industrial a la societat del coneixement i integrar-lo en la nostra manera de veure el món, i, en aquest cas concret, a l'accés al coneixement i a l'aprenentatge. Per a posar-ne un exemple: un dels participants explicava que fa anys, amb esforços, es va comprar l'*Enciclopèdia britànica*, que li va costar l'equivalent a mil euros (jo em vaig comprar a terminis l'*Enciclopèdia catalana* fa més de trenta anys!). Ara, amb la subscripció a la revista *Time*, que val trenta euros a l'any, et regalen l'*Enciclopèdia britànica* en format DVD. Doncs això que no ens costa d'entendre és equivalent al canvi de marc mental que hauríem d'aplicar a l'educació.

«Potser caldria evolucionar del contingut com a base de l'aprenentatge a l'estratègia com a metodologia de l'aprenentatge.»

Sugata Mitra, el professor de ciències cognitives que es va fer famós encastant a la paret d'un barri pobre de Nova Delhi una pantalla d'ordinador i observant com els nens i nenes analfabets aconseguien posar-lo en funcionament i navegar (*Hole in*

the wall), deia que, si volem que els nens aprenguin el que necessiten, hem de transformar els sistemes educatius, perquè segons ell l'educació tal com l'entendem avui és obsoleta. Es preguntava si era millor que aprenguessin sols o amb un mal professor i ens explicava els fantàstics resultats del projecte *Granny Cloud*, amb el qual àvies angleses, mitjançant internet i els *Holes in the wall*, ensenyen a nens dels suburbis de l'Índia i de Colòmbia.

Com a bon ciutadà d'un imperi fracassat, deia que a Occident hem oblidat la història de l'educació, que si miréssim enrere veuríem que les arrels dels nostres sistemes educatius tenen una filosofia militar: produir persones absolutament iguals per a servir a l'imperi, fins i tot quan els imperis ja no existeixen.

Sugata Mitra proposava que l'educació en temps d'internet s'hauria de fonamentar en uns excel·lents professors –mentors capaços de trobar amb els seus deixebles respostes a preguntes que ningú no ha sabut respondre–. Ens explicava un experiment amb un grup de nens presbiterians i un grup de nens hindús que van treballar durant un temps la pregunta “Déu és home o dona?”. Això els va permetre estudiar amb molt interès tota mena de disciplines amb l'objectiu comú de trobar una resposta. No la van trobar, però els resultats dels seus treballs i debats han despertat l'interès d'investigadors de diferents matèries.

La proposta, doncs, seria evolucionar d'un professor o professora que repeteix els coneixements que es poden trobar en una multitud de plataformes a un mentor disposat a ajudar i guiar l'aventura d'aprenentatge. O dit d'una altra manera. Potser caldria evolucionar del contingut com a base de l'aprenentatge a l'estratègia com a metodologia d'aprenentatge.

En tot cas, el que és clar és que, si volem avançar com a país de primera divisió en la societat del coneixement, potser hauríem d'anar oblidant les metodologies uniformitzadores i els sistemes d'avaluació que les suporten, com ara els informes PISA, i ser capaços de liderar una nova metodologia més adequada per als temps que vivim i les eines de què disposem.

Article publicat a:

El Punt Avui. Versió digital: <http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/518985-deu-es-home-o-es-dona.html>

El Punt Avui. Comarques Gironines, 19/03/2012, pàgina 15.

El Punt Avui. Edició Nacional, 19/03/2012, pàgina 19.
